

השבת רבי נחמן מאומן מברסלב

לך לך ... (יב,א)

יש כמה מיני חשך ושקרים הנמשכים מהארץ והמדינה שנתגדל בה. כי אף על פי שבכל ארץ ובכל מקום יש בוודאי טוב הרבה שהוא בחינת אמת, אבל הקליפה קדמה לפרץ, וזה לעמת זה וכו'. ועל כן יש בכל מקום כמה מיני חשכות המחשיכים את האמת בכל מקום ומקום לפי בחינתו, וכן יש כמה מיני חשך ושקר הנדבק בהאדם מצד ההולדה, בבחינת "הן בעוון חוללתי וגו'", ויש כמה מיני שטותים ושקרים שנדבק בו מצד משפחתו, כגון שמחזיקים עצמם למיחסים גדולים, וכאלו כל הכבוד שיש להם, וכיוצא בזה שאר שטותים ובלבולים. ומי שרוצה לילך בדרך הקדש, הוא צריך לילך ולהטות מדרך כולם, רק להמשיך עצמו אל נקדת האמת לאמתו המשרש בו מצד שמתו שהוא חלק אלוך ממעל, שהוא עצם האמת. וזה עיקר עצמיות האדם, כי שאומר האדם: "אני", או "לי", או "לך" מכוון הכל על עצם האדם שהוא נשמתו, ולא על הגוף שנקרא רק בשר ודם. וזה בחינת "ויאמר ה' אל אברם לך לך" "לך" דייקא, לעצמיותך, שהוא רק נקדת האמת לאמתו המושרשת בך; וזה: "מארצך וממולדתך ומבית אביך", כי צריך לפנות שכמו ולהטות לגמרי מכל השקרים והבלבולים הנאחזים בו מצד הארץ שנתגדל בה או מצד ההולדה או מצד המשפחה, רק ימשך עצמו אל נקדת האמת לאמתו, ואז יזכה לבוא אל תכליתו הנצחי, שזה בחינת "אל הארץ אשר אראך וגו'" (לקוטי הלכות - הלכות גניבה - הלכה ה, סימן ז מתוך אוצר היראה - אמת, אות עד).

אל הארץ אשר אראך ... (יב,א)

... ופירש רש"י: ולא גילה לו הארץ מיד, כדי לחבבה בעיניו ולתן לו שכר וכו'. וכן (בראשית כב, ב): על אחד ההרים אשר אמר אלך. וכן (יונה ג): וקרא עליה את הקריאה וכו'. כל זה הוא בחינת מה שכתוב בסוף התורה י"ב (לקוטי מוהר"ן חלק ב'), שגם על גדולי הצדיקים עובר בחינה זאת שקדם כל תורה מכרח לעבר דרך אלו הבלבולים וספקות, שהם בחינת לבי סחרחר וכו' וכו', כמו שכתוב שם. וזהו בחינה מה שהי' יתברך לא גילה לאברהם את הארץ מיד כדי שיצטרך לחפש ולבקש אחר רצונו היטב. וזה עיקר הנסיון שלו וכן של כל הצדיקים. וכמו ששמעתי מפיו הקדוש שבשעת הנסיון של כל האדם, אין האדם בדעתו בשלמות בענין הנסיון, כי אם היה דעתו שלם בזה, לא היה לו נסיון כלל. וכל זה הוא ענין הנ"ל שהי' יתברך ניסה את אברהם ולא גילה לו את הארץ מיד, כדי שיהיה נבון ומספק, ואף על פי כן יחפש ויבקש אחר רצונו, ועל ידי זה דייקא יזכה שהי' יתברך יגלה לו רצונו וירבה שכרו על ידי זה, כי על ידי הבקשה והחיפוש יזכה לעליה גדולה. וכן העקדה שנאמר בו: על אחד ההרים וכו'.

וכן יונה שנאמר בו: וקרא עליה את הקריאה. כי יונה לפי דעתו לא הוטב בעיניו שלחות זה לניוה, כמו שאמר רבותינו ז"ל (מובא בפירושו רש"י יונה א), כי לא הבין עצם רחמי ה' יתברך עד היכן הם מגיעים, על כן התעה אותו ה' יתברך, כמו שאמר רבותינו ז"ל לענין זה: הקדוש ברוך הוא מתעה את הצדיקים וכו'. ולא גילה לו מיד כדי שיחפש ויבקש הרבה, ועל ידי זה ישיג רצונו ומידת רחמי המרבים, שהוא יתברך מרבה להיטיב ורוצה בתשובה אפילו של אמות העולם, מכל שכן של ישראל. ועל כן באמת כשהיה יונה במעי הדגה הודה לה' יתברך על רבוי רחמי, כמו שכתוב שם (יונה ב): "מבטן שאול שוועתי שמעת קולי וכו' ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך וכו' כל משבורך וגליך עלי עברו וכו' אך אוסיף להביט אל היכל קודשך". שכל זה הוא ענין הבקשה והחיפוש הנ"ל, שגם מבטן שאול ממש צריכין לצעק אל ה', כמו ששמעתי מפיו הקדוש שאמר בזה הלשון (שיחות הר"ן סימן שב): שהעיקר הוא מבטן שאול שוועתי (לקוטי הלכות - הלכות נפילת אפים - הלכה ו, אות ח).

ואחרי כן יצאו ברכוש גדול ... (טו,ד)

... כי מה שישראל הם כבושים בגולה בתחילה בכל מקום שהם מטלטלים שם, זה מחמת שבכל מקום יש ניצוצות ונפשות קדושות הרבה שנדחו ונפוצו ונתפזרו לשם על ידי חטא אדם הראשון ועל ידי חטאי כל הדורות עד היום הזה, ואלו הניצוצות והנפשות מצפים ומחכים תמיד שיבוא לשם איש הישראלי. ותכף שבא לשם איש הישראלי הם נופלים עליו ומסבבים אותו ונתאחזים בו כדי שיתקנם. ומחמת שאלו הניצוצות מנחים בין הגויים ובין הקליפות שהם נאחזים ומקדיקים בהם מאד, על ידי זה יש יסורים גדולים לאיש הישראלי שבא לשם, כי גם הקליפות וכו' וכל המחשבות רעות וזרות ובלבולים וכו' הבאים מהם נאחזין בו מחמת שרואים שהניצוצות רוצים להתתקן. ועיקר התאחוז והתגרותם הוא בעת שזה האיש עוסק באיזה דבר שבקדשה שאז הוא זמן תקונם וגאולתם של הניצוצות מבין העכו"ם והקליפות כידוע ומובן כל זה בספרי רבינו ז"ל בכמה מקומות ומובן ברמז גם בספרי הזוהר וכל כתבי האר"י ז"ל, שהם אחד מהיסודות הגדולות שספרי האר"י ז"ל והזוהר מנידים עליהם כידוע למבינים במקומות אין מספר. וזהו בחינת תכבד העבודה על האנשים וכו' בחינת ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה וכו', וזהו תוקף אריכת הגלות בפרט עכשיו, כי כל מה שסמוך יותר ויותר אל הקץ מתגברים ומתגרים יותר כל המתגדים אל הקדשה והקליפות והתאוות והנסינות והבלבולים וכו', כמבאר במקום אחר.

וצריכין התחזקות גדול מאד מאד כנגדם ולצפות ולחכות לישועת ה' בכל עת בכל מקום שבאים לשם בגלות וטלטול עד ישיקף וירא ד' משמים, ואז יזכה שלא די שיצא ויעלה משם לחרות בעצמו, אף גם יברר ויעלה משם כמה וכמה ניצוצות השייכים לחלק שורש נשמתו בבחינת: ונשאר גם הוא לאלקינו (כמבואר בלקוטי מוהר"ן חלק ב', תורה ע"ו) עד שגם המקום בעצמו יתקדש בקדשה גדולה שילמדו בו תורה ברבים בבחינת: עתידין בתי תרטיאות וכו'. וזה בחינת ואחרי כן יצאו ברכוש גדול הנאמר גם על הגלות הזה כידוע. כמו שאמר רבותינו ז"ל: וגם את הגוי, לרבות גלות כל הארבע מלכות (לקוטי הלכות - הלכות חלה ותרומות ומעשרות - הלכה ד, סימן ב).

סיפור

(כוכבי אור - ראשית דבר על אותות ומופתים, ג-ד) ... ר' אברהם מבארדיטשוב היה חתן עשיר גדול, וגם הוא בעצמו היה לו מעות הרבה. ואדמו"ר זצ"ל (כפי שידע ברוח קדשו את שורש נפשו ורוחו ונשמתו ואת אשר עבר עליו, ואת שאר התעלומות שיש בענין זה ועוד גם בגשמיות היה סיבה לזה). צוה עליו לבלתי לעשות שום עסק רק לעסק יומם ולילה בתורה ותפילה. והוא שאל אותו השאלה הידוע "מה נאכל" והשיב לו אדמו"ר זצ"ל: שתהיה מקבל! ונתמלא מאד ר' אברהם הנ"ל ברגו גדול עבור זה ולא נסע עוד לאדמו"ר זצ"ל עד שעברו שתי שנים. ובתוך כך מסתמא פעלו דבריו ז"ל שירד ר' אברהם הנ"ל מנכסיו ואבד את כל מעותיו עד פרוטה אחרונה, עד שמלא את נפשו לשוב ולנסע שנית לאדמו"ר זצ"ל ואז טפח לו על כתפיו: נו אברהמיל! מי נצח, אם לפחות עתה תציית לי, תהיה "מקבל" יפה ואם לא, תהיה מקבל חלוד; וכן הווה, כי ר' אברהם הנ"ל אמץ את רוחו והקשה את ערפו ולא רצה שנית לציית את אדמו"ר זצ"ל. (כי היה איש חיל ומשכיל ומבין בכל עסקי משא ומתן, גם היה ידיו רב לו בכתב ולשון, עד שהיה קשה עליו מאד להטות שכמו לסבול בפשיטות על תורה, ולהיות מקבל כאשר צוה עליו אדמו"ר זצ"ל), עד שנתקיים בו מכוון ממש ככל הנ"ל, והוא הודה אחר כך ולא בוש. והוא בעצמו ספר זאת כמה פעמים, ואנכי שמעתי כל זה קצת מאבי הרניי כפרת משכבו, וקצת מפי ידידו הרב אהרן, ששמעו כל זה מפיו בעצמו.

מה שכנס [רבינו הקדוש] אצל איש אחד בקאמיניץ, ואמר לו אני רוצה להתאכסן אצלכם ועבור זה אני מבטיח לכם עשירות, וכל המעשה השייך לזה,

אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן ...

שמעתי כל זה באריכות מאבי הריני כפרת משכבו, ששמע זאת מזקן אחד בבראד סספר זאת לפני מוהרני"ת ז"ל, שבעיני ראה כל זה ואחר כך שמע זאת גם כן בקאמיניץ מהאנשים שידעו והכירו אותו.

(אמר המעתיק שמעתי מאנשי שלומנו המעשה שרבינו זצ"ל היה פעם אחת בתענית אסתר בקאמיניץ ונכנס להשוטט ובודק ויבקש ממנו שרוצה ללון אצלו. והוא מר"ב טרדתו בשחיתת העופות והכנה לפורים דחה אותו ואמר: אין מקום אצלי, והלך רבינו ז"ל מאתו. ובליה קדם קריאת המגילה והבעל קורא היה השוחט ובודק הנ"ל, הביט על האנשים שבאו לשמע המגילה שייקח מהם מעות מגילה, ראה את רבינו ז"ל עומד ומביט באיזה מגילה, והוטב בעיניו מהות רבינו ז"ל והתחרט מאד על שלא מלא בקשתו להתאכסן אצלו. והסכים תכף בלבו שאחר קריאת המגילה יקח אותו לביתו. אבל תכף אחר קריאת המגילה יצא רבינו ז"ל ולא ראה אותו עוד. והיה להשוטט ובודק יסורים גדולים, ולא היה יכול לילך לביתו מחמת גודל הצער. ולקח שני בני הנעורים והלך לחפש אותו וחפשו אצל כל בעלי מלון והכנסת אורחים ולא מצאו אותו; ורבינו ז"ל הלך לאיזה איש קמץ ואמר לו שיתאכסן אצלו ובשביל זה הוא מבטיחו עשירות, ונכנס מאד בלבו וקיבל עליו תכף (אף שלא היה דרכו בכך) כי אור רבינו ז"ל התנוצץ במחו כאילו ראה העשירות בעיניו ממש וכו'. ושלא ראה בתו בכל פעם להביא מרקחת ומשקה לכבוד האורח. והשוטט ובודק הנ"ל ראה את הבתולה הנ"ל הולכת בכמה פעמים כנ"ל, ושאל אותה מה זאת אצלם וכו' וספרה לו. והלך תכף עם הבני הנעורים לשם ונכנסו, והם עמדו בחוף ואמר רבינו זצ"ל שיכנסו גם הם ונכנסו. והוכיח אותו רבינו ז"ל ואמר לו: "היתכן איך לוקחים איש זקן ומרימים את זקנו ושוחטין אותו בסכין פגום!!", ואמר "מדוע בסכין פגום", ואמר רבינו ז"ל שהוא ישאר פה, וישלחו את הבני הנעורים להביא את הסכין וכן הווה, שהסכין היה פגום. ונתעלף והעירוהו ואמר לו רבינו ז"ל שייסע אצלו על ראש השנה. ועבר זמן רב ולא נסע עד שנחלה וקיבל על עצמו שכשיבא יסע, וכן גם אחר כך לא קיים עד שאשתו הכריחה ונסעה עמו, ורבינו ז"ל צוה עליו שיהיה לו דודי דברים וכו' וכמדתה שהכרח להתפטר מחזקת שחיתות.

עצות

(לקוטי עצות - אכילה, סימן ט-י)

● מאכל איש הישראלי צריך להיות מאכל אחר שנתברר ואין בו שום תערובות מהסטרט-אחרא, כי מאכל שיש בו תערובות, על-ידי מאכל כזה יוכל האדם לחטא. והברור של המאכלים הוא על-ידי אמונה שזוכין על-ידי תענית, ואז נעשה על-ידי אכילתו יחוד קדשא-ברך-הוא ושכינתה, אפי' באפי'.

● כל התאוות הם בחינת קליפות ומותרות, כי בלא התאוות יכול הגוף להתקיים, וכשמתגברין התאוות על האדם, היא התגברות הקליפות על הקדשה. וראשי התאוות הם תאוות אכילה ושתיה, שכל התאוות נמשכין אחריהם, וכשהם מתגברים, ממשכיכם את הדבור לגלות ואזי הוא בבחינת 'נחר גרוני', ואינו יכול לדבר שום דבור לפני ה' יתברך, והתיקון לה תענית, ואז יוכל לדבר. ועל-ידי-זה יכולין לקרב הרחוקים לה' יתברך, שזה עיקר שלמות האמונה, ואזי אכילתו יקרה מאד כנ"ל, כי נעשה יחוד גדול על-ידי אכילתו כנ"ל.

תפילה

(לקוטי תפילות א - תפילה סב)

● ... רבונו של עולם, עזרני והושיעני וזכני לישרת לבב באמת כרצונך הטוב. חוס ורחם עלי בחמלתך האמתית, וזכני לאמונה שלמה באמת, עד שאזכה על-ידי האמונה הקדושה לברר כל המאכלים ולאכל בקדשה גדולה, שיהיה כל אכילתי וסעודתי ממאכלים שנתבררו בשלמות מן הרע שלא נשאר בהם שום אחיזת הרע והקליפות כלל, עד שיהיה נעשה על-ידי אכילתו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, אפי' באפי'.

● וזכנו ברחמיך הרבים לתקן פגם הדבור, ותעזרנו לברר ולהעלות כל ניצוצי אותיות הדבור שנפלו בגלות גדול בין הקליפות והסטרט אחרא בעוונותינו, על-ידי שהלכנו בשרירות לבנו ורדפנו אחר תאוות אכילה ושתיה, והיינו ממלאים כרסנו במותרות אכילה ושתיה שאינו מִכרח לקיום הגוף, עד אשר בעוונותינו הרבים על-ידי פגם תאוות אכילה ושתיה, התגברו עלינו שלושה שרי פרעה, שהם שלושה קליפות, שהם שר המשקים, ושר האופים, ושר הטבחים, שהם קנה ושת ורידין. ועל-ידי-זה גבר עלינו על גלות פרעה ומצרים, שהוא מצר הגרון, שנמשך הדבור דקדשה להערף למצר הגרון, עד אשר נחר גרוני ואינו יכול לדבר שום דבור הגון לפניך.

מהיכן אתחיל לדבר ולפרש שיחתי. ובאמת אני יודע בעצמי, שאני בעצמי החייב מתחילה ועד סוף, וכמה פגמים פגמתי על-ידי תאוות אכילה ושתיה שלא השתדלתי כלל לגרשם מעלי, עד אשר על-ידי-זה נפגם הדבור שלי מאד ונפלו חלקי הדבור שלי בגלות גדול ועצום מאד, עד אשר איני זוכה לדבר שום דבור הגון וראוי, ועדיין לא התחלתי לקרות אותך כלל כראוי באמת, וכבר "יגעתי בקראי נחר גרוני כלו עיני מיחל לאלקי".

● מרא דעלמא כולא, צר לי מאד מאד בלי שיעור וערך ומספר, ואיני יודע כלל באיזה דרך ועצה ותחבולה איך למלט נפשי האַמללה והעלובה מאד מני שחת, כי אין כוחי אלא בפה לבד וגם זה נמנע ממני, "כי אין מילה בלשוני הן ה' ידעת כְּלָה", כי חלקי הדבור שלי ירדו בגלות עצום וכבד מאד. אהה ה', צר לי מאד, והנני קורא אליך מן המצר, ממצר הגרון מעמק הגלות, "ממעמקים קראתיך ה'". ד' שמעה בקולי תהייה אוזניך קשובות לקול תחנוני. קולי שמעת אל תעלם אוזנך לרווחתי לשוועתי". עזרני בכַּחַךְ הגדול ובחסדיך העצומים שאזכה לשבר לגמרי באמת תאוות אכילה ושתיה, ואזכה להסתפק במועט, לאכל מעט כדי חיוני בצמצום, בקדשה ובטהרה גדולה, בלי שום תאוות והנאת הגון כלל.

● רבונו של עולם, מלא משאלותינו ברחמים וזכנו לאמונה שלמה באמת ובלבב שלם, עד שזוכה על-ידי האמונה שיתבררו כל המאכלים שבעולם, מפגם עץ הדעת טוב ורע, עד שיהיו כל אכילתנו וסעודתנו ממאכלים שנתבררו לגמרי מן הרע והקליפות, מאכלים שהם כולם טוב. וזוכה להסתפק באכילה מְעֻטָּה, ותהיה אכילתנו בקדשה ובטהרה גדולה, עד שיהיה נעשה על-ידי אכילתנו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, אפי' באפי'. ויקים מקרא שכתוב: בטח בה' ועשה טוב שכון ארץ ורעה אמונה. והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך. גול על ה' דרכך ובטח עליו והוא יעשה. האירה פניך על עבדך הושיעני בחסדך. פניך האר בעבדך ולמדני את חֻקֶיךָ. אלקים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה. ה' אלקים צבאות השיבנו האר פניך ונוושעה. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי. אמן ואמן.

שיחות

(מ' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

ר' ישראל אודסר זצ"ל מדבר על עניין הפתק הפלא שקיבל

מאדמו"ר הקדוש, זיע"א

... והפתק זה התחלת הגאֵלה. כן, זהו פסיעה טובה שזמן הגאֵלה קרוב מאד, וזה החתיכת נייר - זה יכבוש כל העולם. רואים דבר פלא כזה שלא נשמע בעולם. זה פלא, פלא גדול, זה דבר פלא כזה שאי אפשר להבין את זה, אי אפשר... יותר מכל הפלאות! זה פלא כזה שלא היה מעולם, חדש לגמרי!

ענין הַנֶּחַךְ - לא ידענו מזה, לא נתגלה בשום מקום, זה היה סוד מכל העולמות, לא נתגלה בעולם דבר כזה, רק בהפתק! חתימה כזו שחתום קול מרבינו רבי נחמן לא היה עדיין מבריאת העולם!

בהחתימה הוא מגלה לכל העולם שהשיר פשוט כפול משולש מרְבַע שעשוי להתגלות בעת ביאת המשיח, השיר שיחזיר כל העולם לה' יתברך, לתורה, הוא בעל-הפתק, הוא רבינו הקדוש, מה שחתם עצמו - נֶחַךְ נֶחַךְ נֶחַךְ מְחַמֵּן מְחַמֵּן. זאת אומרת שהוא מגלה לנו שהוא זה השיר שיתגלה לעתיד - הוא זה השיר!

כל תורה מילקוטי מוהר"ן וכל דבור שגילה רבינו בעולם, אז זה השיר שעל-ידו יהיה תיקון העולם. השיר הזה: פשוט כפול משולש מרְבַע, זה אני בעצמי, נחמן!

איזה נחמן! מאומן!

אני כבר אמרתי: "ועליך אמרתי!"

אני לא יודע מה לעשות, אני בעל-הפתק, והפתק זה לבד. וזה חתיכת נייר, מה זה, מאיפה בא? פתק מן השמים, פתק כזה... מי שמע כזה, מי ראה כזה? עוד לא היה בעולם דבר כזה!

יש כמה אנשים ששואלים: "הוא ירד מן השמים? הפתק, איזה גוון היה לו? היה לחות, איזה גוון?"

יש לו כל הגוונים!

הפתק זה מפלאות של רבינו, זהו נס כזה... לפני כמעט מאתיים שנה מפטירת רבינו, הוא כבר נפטר והוא מדבר אתי: "תלמידי היקר". ככה קבלתי במכתב.

הפתק זה לא רק פלא שהיה, הפתק הוא נמצא, הוא לא נפסק! הפתק בכל יום נהיה חדש! לא כמו שהוא בא כבר ששים שנה, הוא נהיה חדש בכל יום. הפתק בכל יום נהיה חדש... (ההמשך יבוא)

מערכת 050-6754970 / 02-5829086 / 054-8484486
 ת.ד. 27100 ירושלים 91270 / שידורי מצוה 050-6870043
 תרומות: בכל סניפי הדואר, חשבון מס' 7-2255-89

